

Ettevalmistatav seadus muudaks

lihtsamaks rahvaküsitluste ja -algatuste korraldamise. Lk 3

Christofer Kuusik ja Roosi Saar

tulid kergejõustiku Eesti meistri- võistlustel medalile. Lk 5

Lääne Elu

EESTI VANIM JÄRJEPIDEVALT ILMUNUD SÖLTUMATU AJALEHT

Värsked uudised www.le.ee

TEISIPÄEV, 1. JUULI 2025 | NR 73 (5212) | 2 €

Kristel Engman:

kokaraamat „Piibel köögis” sai alguse Jaani kirikus. Lk 4

● POOL AASTAT TEETÖID

Metsa tänaval algab remont

Järgmisel esmaspäeval algab Haapsalu vanalinna suunduvatest teedest tihedaima liiklusega Metsa tänava remont.

MALLE-LIISA RAIGLA
malleliisa@le.ee

„7. juulil hakkame freesima,” ütles tänavat remontiva Lääne Tee de projektijuht Kerot Kull. Remonti läheb Metsa tänava kogu korda tegemata osa Nurme tänava ristmikust Vaba ja Vee tänava ristmikuni.

Kui veel kuu aega tagasi rääkis Haapsalu aselinnapea Innar Mäesalu, et tänavat remonditakse kolmes etapis, siis Kulli sõnul see nii ei ole.

„Tänav on kogu ulatuses tavaliiiklusele suletud. Läbi pääsevad pääste-, prügi- ja poeautod,” ütles Kull. Viimaste all pidas ta silmas Metsa poodi kaupu viivaid veoautosid, mitte poekülastajaid.

Mäesalu sõnul pääsevad kõik külastajad jätkuvalt Metsa poodi. „Sinna pääseb Nurme tänava kaudu, kuid tavaliiiklejale on see raskem, kuna auto tuleb kaugeemale jätta,” ütles Mäesalu.

Kommentaari, kuidas remont poodi mõjutab, Metsa poe omanikult Toivo Aardemaalt Lääne Elul saada ei õnnestunud.

Ühes jaos

Remondi ühes jaos toimumine teeb teeremondi ehitaja jaoks lihtsamaks. Kull tõi näite, et nii saavad ühes otsas näiteks torumehed töötada, teises otsas aga tehakse samal ajal teisi töid. „Töö käib kogu aeg, ei pea kellegi järel ootama,” ütles Kull.

550 meetri pikkuse lõigu – Nurme tänavast Vaba tänavani – remont mõjutab aga otseselt ligi tuhandet haapsallast: Metsa tänava äärde jääb mitu suurt kortermaja, kuid ka Aiavilja ja Potissepa tänava kortermajade jt elanikud pääsevad praegu koju peamiselt Metsa tänava kaudu. Kindlasti suureneb remondi ajal liikluskorrumus kõrvalteedel: Kopli, Aia ja Aiavilja tänaval.

Järgmisest nädalast autoga Metsa tänava vanalinnapoolsele lõigule ei pääse.

MALLE-LIISA RAIGLA

● Kindlasti suureneb remondi ajal liikluskorrumus kõrvalteedel: Kopli, Aia ja Aiavilja tänaval.

Metsa tänava elanikele lubas koduni ligipääsu nii ehitaja kui ka aselinnapea. „Kui ühest otsast on kinni, siis teiselt poolt saab ikka ligi,” ütles Mäesalu.

Algul plaaniti tänavat mitmes etapis ehitada bussiliikluse tõttu. Vahepeal oli kavas liinibuss sõitma panna mööda Koidula tänavat, kuid nüüdse plaani järgi liigub see mööda Nurme tänavat Posti tänavale. Haigla, Koidula ja Metsa bussipeatustes remon-

di ajal buss ei peatu. „Haigla bussipeatus on viidud kultuurimaja juurde,” ütles Mäesalu. „On lisatud vastavad suunaviidad.”

Metsa tänavast veidi hiljem läheb Mäesalu sõnul remonti vaid Metsa, Vee ja Vaba tänava ristmik, kuid selle remondi täpne aeg selgub aselinnapea kinnitusele tööde käigus. Kogu tänava sulgemine tagab Kulli sõnul liiklejatele ohutuse, sest pooleldi valmis tee tavaliiiklejatel siiski asja ei ole.

Jõuluks valmis

Mäesalu kinnitusele avatakse tänav liikluseks pärast seda, kui pealmine asfaldikiht on peale pandud. Lepingu järgi on tööde valmimise tähtaeg 25. detsember. „Kui maa seest suuremaid üllatusi välja ei tule, jõuame varem valmis,” ütles Mäesalu. „Tahaks enne lume tulekut ära teha,” lisas Kull.

Remondi käigus saab Metsa tänava sõidutee uue asfaltkatte ning ehitatakse välja ka jalg- ja

kergliiklustee ning vahetatakse välja torustikud. Tänav saab juurde neli valgustatud ülekäigurada ja bussipeatustesse tulevad ootepaviljonid. Samuti korrastatakse haljastust. „Tuleb ilus, turvaline ja kaasaegne,” ütles Mäesalu.

Metsa tänava remont läheb linnale maksma 1,232 miljonit eurot, millele lisandub käibemaks ja ligi 5000 eurot omanikujärelevalvele. Kogu summa tuleb linna eelarvest.

Vormsi kinkis koolilõpetajatele seelikud

Vormsi põhikooli lõpetajad said vallalt kingiks rahvariideselikud ja sülearvutid.

Sülearvuti said kõik viis üheksanda klassi lõpetajat. Vormsi vallavanema Triin Lepa sõnul on see traditsioon. Tänavu aga kinkis kohalik omavalitsus kahele lõpetajale ka rahvariideselikku.

Vormsi tüdrukud teevad endale üheksanda klassi lõpuks rahvariided. „Seekord ei jõudnud nad seelikut teha ja otsustasime kinkida,” ütles Lepp. „Tuhat eurot on seeliku hind.”

Haapsalu linn ja Lääne-Nigula vald maksavad kuld- ja hõbemedalistidele ning põhikooli kiitusega lõpetajatele preemiat. Mõlemas saab kuldmedalist 500 eu-

Koolilõpetaja preemia			
	Haapsalu	Lääne-Nigula	Lääneranna
Kuldmedalist	500	500	100
Hõbemedalist	400	300	70
Põhikoolilõpetaja (kiitusega)	300	300	50

ALLIKAS: KOHALIKUD OMAVALITSUSED

rot ja põhikooli kiitusega lõpetaja 300 eurot. Lääneranna vald saab kuldmedalist sada eurot ja põhikooli kiitusega lõpetaja 50 eurot.

Suurima summa maksis lõpetajatele Haapsalu linn (9100 eurot). Lääne-Nigula vald jagas lõpetajatele 4600 eurot ja Lääneranna vald 290 eurot.

Haapsalu maksis preemiat kuuele kuld- ja seitsmele hõbe-

medalistile, põhikooli lõpetas kiitusega 11 noort.

Lääne-Nigulas sai kuldmedali kaks ja hõbemedali kolm gümnaasiumilõpetajat. Põhikooli lõpetas seal kiitusega kuus noort.

Lääneranna vallavalitsus maksis tubli lõpetaja preemiat ühele kuld- ja ühele hõbemedalistile. Põhikooli lõpetas Läänerannas kiitusega üks noor.

KAIE ILVES

Haapsalu koduomanikud on maamaksust priid

Haapsalu volikogu otsustas kehtestada koduomanikele järgmiseks aastaks tuhandeurose maamaksusoodustuse, mis Haapsalu aselinnapea Helen Rammu sõnul tähendab, et kõik koduomanikud on maksust vabad.

Kui seni oli koduomanike maamaksuvabastus pindala-põhine, siis järgmisest aastast muutub see summapõhiseks.

Haapsalu volikogu otsustas kehtestada maksimummääras vabastuse. Rammu tõi välja, et Haapsalus ei ole maa eriti kallid ja kui näiteks kehtestada 500eurone maksusoodustus, teeniks linn selle arvelt vaid 1500 eurot rohkem maksuraha. „Tekiksid

Helen Rammu. MALLE-LIISA RAIGLA

üksikud inimesed, kes peaksid maksma,” ütles Rammu.

Sama eelnõuga kehtestas volikogu ka maamaksu tõusu piirmäära. Riigi poolt oli ette kirju-

tatud, et mullu ei saanud maamaks tõusta enam kui 10 protsenti, tänavu oli piiriks 50 protsenti. Järgmisel aastal on piiriks taas 10 protsenti. „Suurem tõus oli ära, teeme ettepaneku tuua tasakaalumäär tagasi 10 protsenti juurde,” ütles Rammu.

Kodualuse maa tuhandeurose maksuvabastuse ja 10protsendilise hinnatõusuga peaks arvutuste järgi Haapsalu maamaksuga järgmisel aastal maksumaksjatele teenima 647 000 eurot, tänavu on arvestatud 590 000 euro suuruse maksumaksjatele.

Kui vabastust ja tõusupiiri ei seataks, teeniks Haapsalu maamaksult 1,46 miljonit eurot.

MALLE-LIISA RAIGLA

● JUHTKIRI

Õigus kaasa rääkida

Plaanitav seadusemuudatus annaks linna- ja vallaelanikele õiguse algatada kohalikke rahvaküsitlusi. Lävend on küll üsna kõrge ehk oma allkirja peab toetuseks andma vähemalt 10 protsenti omavalitsuse hääleõiguslikest elanikest, mis välistab, et küsitlust saaks naljategemiseks kasutada.

Samal ajal võib muudatus tähendada, et saame vastuse mõnele küsimusele, mis on ammu õhus olnud, aga omavalitsuse huvipuudusel või koguni vastuseisul lähema tähelepanuta jäänud. Praegu sõltub rahvaküsitluse algatamine volikogu ja seal võimul olivate suvast. Konkreetse vastuse võiksid tulevikus saada küsimused nagu see, kas elanikud on rahul või mitte Haapsalu Posti tänava remondi tulemusega ja Lääneranna valla koolireformiga. Mõlema nimetatud teema puhul on valitsejad seni üritanud pigem jätta muljet, et kriitikuid on marginaalselt. Rahvaküsitlusel saadud vastus annaks selge pildi.

Samas peab mõtlema sellelegi, kuidas rahvaküsitluste bürokraatia välja nägema hakkab. Lääneranna vallavanem ütleb tänases Lääne Elus, et iga rahvaküsitluse algatust toetanu elukoht tuleks praeguse seisuga Lääneranna vallaametnikul rahvastikuregistrist käsitsi üle kontrollida. Kindlasti ei tohi seadusemuutusega antav õigus jääda kinni paberimajanduse sohu. Eestis on olemas kohalike omavalitsuste istungite infosüsteem Volis, mida näiteks Haapsalu on kasutanud oma kaasava eelarve hääletuse korraldamisel. See või mõni sarnane IT-lahendus tuleks kõigis Eesti omavalitsustes kasutusele võtta, et elanikel oleks mugav kohalikku elu puudutavates algatustes sõna sekka öelda.

● TEISED LEHED

Kõrvaklapid ei pea olema helireostuse kaitsevahend

ERR. Ühistranspordis vohav helireostus sunnib kasutama kõrvaklappe, kuid mitte reostajail, vaid enesekaitseks, nendib ajakirjandusuurija Marju Himma.

Maitsed on erinevad ja ma tegelikult ei taha ühistranspordis sõites saada osa kellegi muusikaloendist. Samuti ei taha ma kuulata seda lõputut mõne sekundi tagant vahetuvat Tiktoki helirossoljet. Ega ka isiklikke telefonikõnesid, mis mingil arusaamatul põhjusel valjuhääldi peale on pandud. Seda eriti siis, kui olen plaaninud sõiduaega kasutada näiteks töö tegemiseks, mis nõuab keskendumist.

Ettenägelikult olen kotti pannud müra summutavad kõrvaklapid, sest need on tõesti tänapäeval muutunud enesekaitsevahendiks. Aga miks peab reisija end kaitsma kellegi teise helireostuse eest? Transporditeenuse pakkuja on kehtestanud heakorra reeglid, kuid ei tee õigupoolest midagi, et neist kinni peetaks. Reguleerimine pannakse helireostuse all kannatavate reisijate õlule. Kes järgib reeglitest kinnipidamist? Õigupoolest võiks rongi või bussi puhul ettevõtte ise nõuda heakorrareeglite täitmist – oleks see ju reisijale müügiargument. Aga üks lahendus on kõigi reisijate kätes samuti.

Lapsevanemate õigus, õigupoolest lausa kohustus, oleks oma lastele selgeks teha, kuidas avalikus ruumis käituda nii, et see teisi ei häiri. Ja see tähendab, et muusikat või mistahes muid helisid oma nutiseadmest tuleb kuulata kõrvaklappidega või siis ilma helita. See omakorda muidugi eeldab, et lapsevanem hoolitseb, et lapsel oleksid kõrvaklapid, ning näitab ka ise eeskujul. Kõrvaklapid on üks vaimustav leiutis, eriti helireostuse ajastul ühistranspordis. Aga reisijad ei peaks olema kohustatud neid kasutama enesekaitseks, vaid need võiksid olla elementaarne osa viisakusest kaasreisijate vastu: keegi ei pea saama osa kellegi teise helireostusest.

● LAUSELAEN

„Ma arvan, et meil vaba ajaga probleeme ei ole, sest seda lihtsalt pole.”

Kaitseliidu Lääne maleva rahvatantsurühma juhendaja **Malle Õiglas** tantsijate tihedast graafikust. Lääne Elu, 27. juunil

Kuhu terve mõistus küll on jäänud?

Tegin jaanipäevajärgsel hommikul tiiru Haapsalus ega teagi, kas vihastada või naerda. Leelo Tungal soovitas igal juhul naerda. Teeks siis proovi?

Juba mõnda aega oli mul kogunenud tähtaegu ületanud ravimeid, kreemituube ja muud sellist, mida ma segaolmeprügikasti visata ei tahtnud. Nii siis otsustasin kotitäie viia jäätme-käitluspunkti suure trummi juurde.

Mäletasin eelmisest korrast, et see tehti kell 10 lahti, aga kui kolmapäeval enda meelest avamisajaks kohale jõudsin, selgus, et kell 10 avatakse see vaid reedel, laupäeval ja pühapäeval, kolmapäeval ja neljapäeval tehakse värav lahti alles õhtupoolikul kell 16. Puhkepäevad on esmaspäev ja teisipäev nagu muuseumideski. Ilmselt mõistlik, aga mul oli tühikäik. Vähemalt on mul eelmisest korrast hea mälestus: kuigi olime kohal kümme minutit enne kümnet, ei teinud valvur numbrit ega oodanud, millal kell kukub – saime kaasa võetud jäätmetest kohe lahti.

Igatahes soovitan soojalt selle käitluspunkti lahtiolekuaegu linnavalitsuse kodulehelt kontrollida. Võibolla need iga päev ei muutu, aga parem ikka karta kui kahetseda. Jätaksin oma prügikoti hea meelega neile värava külge, aga kiusatust väga ei tekigi, sest pea kohal ripub suur ähvardav silt – katsu ainult, saad 1200 eurot trahvi.

Pole midagi teha, eks mul ongi vist mingi jäätmesorteerimise kiiks. Ma mitte üksnes ei sorteerin, vaid pesen kõik ka hoole ja armastusega puhaks, enne kui välja viskan. Nagu sellest mingit kasu oleks – lõpuks maandub kõik Iru elektrijaama katlas. Tõsi, kui seni viisin plasti ja paberi jäätmejaama, siis nüüd topin kõik segaprügi konteinerisse, sest mis mõtet on maksta prügiveo eest 7.10, kui konteiner on tühi, sest segaprügi sama hästi kui ei teki?

Kui õigesti mäletan, siis mõned aastad tagasi eraldas kliimaministerium prügi sorteerimise hõlbustamiseks 37 miljonit eurot. Nüüd räägi-

ENE PAJULA
ajakirjanik

takse jäätmemajanduse edendamise toetamisest juba 111 miljoni euroga.

Kliimaministeriumi elukeskkonna ja ringmajanduse asekanstler Ivo Jaanisoo selgitas Delfi Roheportaalil: „Suunamine ringmajanduse edendamiseks või jäätmete kogumiseks vajaliku infrastruktuuri arendamiseks.”

Kas pole imelik, et ühelt poolt hädaldab valitsus, et raha pole, peab makse tõstma ja kokku hoidma, aga teisalt jagatakse miljoneid heldel käel vasakule ja paremale? Kas siis tõesti oleks ilmvõimatu ehitada Eestisse üks plasti ümbertöötlemise tehas, seda enam, et neid läheduses polegi? Selle oleks vist saanud ka 37 miljoniaga kätte. Siis ei peaks inimesed enam prügifirmale maksma selle eest, et nood tema vana plasti minema viivad, vaid võiks hoopis ise raha saada selle eest, et müüvad oma jäätmed tehasele. Mis omakorda annab lootust, et mererand ja metsaalused jäävad risustamata.

Maksumaksjana tahaksin teada: kuhu need 111 miljonit eurot on paigutatud ja mis kasu sellest on saadud?

Järgmise käigu tegin Mini-Rimise. Kuna murelik oli 11.90 pealt 4.90 peale alla hinnatud, mõtlesin marjadega maiustada. Paraku ei läinud ma joonelt

● **Kas ei ole imelik, et ühelt poolt hädaldab valitsus kogu aeg, et raha pole, peab makse tõstma ja kokku hoidma, aga teisalt jagatakse miljoneid heldel käel vasakule ja paremale?**

Tasuta kõrgharidus on kollektiivne investeering tulevikku

On varahommik 18. septembril 2050. Tallinna ülikooli teadlaste foorum on täis tukkuvaid tudengeid.

Paljud neist tulid otse töölt – öised vahetused kulleri või klienditeenidajana on muutunud igapäevaseks.

Ülikooli seintel vilguvad reklaamid: „Õpi ja maksa hiljem!” ning „Taskukohane diplom järeelmaksuga!”. Tasuta kõrgharidus on ammu kadunud. Nüüd on haridus nagu kaup – see, kellel on raha, saab õpida. Teised peavad töötama, laenu võtma või üldse loobuma.

Kõrgharidus peaks olema üliõpilastele tasuta, sest see tagab ligipääsu teadmistele sotsiaal-majanduslikust taustast sõltumata ning võimaldab noortel keskenduda õpingutele, ilma et nad peaksid end tööga üle koormama.

Juba praegu on paljudel noortel igapäevakulude katteks vaja õpingute kõrvalt töötada. Kui haridus oleks tasuta, sunniks see üliõpilasi veelgi enam töötama, mis võib omakorda vähendada nende keskendumist õppimisele ja pärssida akadeemilisi tulemusi. Uuringust „Eurostudent 8” selgub, et Eesti üliõpilastest 70 protsenti töötab semestri vältel kogu aeg või aeg-ajalt.

RISTO UNT
ajakirjandus-
üliõpilane

Tasuta kõrgharidus aitab tagada sedagi, et riigis jätkuks haritud jõudu. Kui ülikooliharidus muutuks tasuliseks, langeksid paljud võimekad noored süsteemist välja lihtsalt seetõttu, et neil pole piisavalt raha. See pole üksnes ebaõiglane, vaid pikas plaanis ka kahjulik riigi majandusele ja arengule. Viidatud uurin-gust selgub, et juba praegu peab 43 protsenti tööl käivatest tudengitest seda tegema ainult seepärast, et muidu ei saaks nad endale kõrgharidust lubada. Kui soovime tugevat ja innovaatilist ühiskonda, peaksime investima hariduses, mitte looma uusi barjääre.

Kõrghariduse tasuliseks muutmine tähendaks, et kõrgharidust omandavate õpilaste arv väheneks, millest kannataks pikas plaanis kogu riik.

Samas on ka teine vaatenurk: kõrgharidus ei peaks olema üliõpilastele tasuta, sest see seab riigile (maksumaksjatele) suure rahalise koormuse. 2025. aastal on riik planeerinud kõrghariduse rahastamiseks 262,6 mln eurot, mis oleks maksumaksjate kanda.

Tasuta kõrgharidus tähendab ka seda, et needki, kes ei lähe ülikooli, peavad seda oma maksudega üleva pidama. Kas on õiglane, et ülikooli

kassasse, vaid tiirutasin veel natuke aega poes.

„Kas olete kindel, et te neid mureleid tahate?” küsis kassapidaja.

„Miks ma ei peaks?”

„Noh, need maksavad 11.90 kilo.”

„Aga kasti juures oli, et 4.90?”

„Ei oska kommenteerida. Kassas on 11.90 ja mina seda muuta ei saa.”

Loobusin marjadest ja läksin otsima mõnda asjapulka, kes selle kassas korrigeeriks. Leidsingi, aga temast polnud abi. Ta kinnitas, et jah, poe avamise ajal oli hinda poole võrra alandatud, aga nüüd kehtib jälle vana hind. Kui ei usu, siis mingu ma ja kontrolligu kasti juures üle.

No mis sa oskad ütelda? Kui oleksin olnud kassa juurde minekuga pisut kärmem, äkki siis oleksin saanud murelid veel poole hinnaga? Nüüd tundub, et nad lasevad marjadel pigem ära mädaneda kui alandavad hinda. Ju siis on riknenud kauba mahakandmine kasumlikum kui poole hinnaga mahamüümine.

Ja üldse – seda, et hind kauba juures ja kassas on erinev, ikka juhtub, aga et millegi hinda ainult avamise hetkeks alandatakse, pole varem kohtunud. Äkki on tegu kasvuraskustega, sest poel on jälle uued omanikud?

Käisin selles poes sageli, kui see oli veel Säästumarket, ega saanud ausalt öeldes arugi, et sellest oli vahepeal saanud rahvusvahelise toidupoode keti osa, mille omanike hulgas on olnud nii norralasi, rootslasi kui ka soomlasi.

Nüüd aga müüdi see kõige täiega taanlastele. Nii et kui Rimi eelmine peakorter asus Stockholmis, siis nüüd on see Kopenhaagenis. Ja mis huvi peaks Kopenhaageni pealikel olema mingi Haapsalu pisikese poe vastu? On seda võ? pole?

Tere tulemast globaliseeruvasse maailma!

mitte minevad inimesed maksavad kinni teiste ülikoolihariduse?

Samal ajal on mitmetes riikides kasutusel süsteem, kus ülikoolihariduse omandajad tasuvad oma hariduse eest ise, näiteks õppelaenu kaudu, mida saab tagasi maksta pärast tööturule jõudmist. Selline lähenemine võiks vähendada maksumaksjate koormust ja tagada hariduskulude õiglasemat jaotumist, samal ajal säiliks inimestel ikkagi ligipääs kõrgharidusele.

Kuigi tasuta kõrgharidus võib esmapilgul tunduda riigile kulukas, on see tegelikult investeering tulevikku, mitte lihtsalt kuluartikkel. Väikeses riigis nagu Eesti, kus inimkapital on üks peamisi ressursse, määrab hariduse kättesaadavus ühiskonna konkurentsivõime ja majandusliku arengu. Kui tahame tagada haritud ja kvalifitseeritud tööjõu, tuleb haridust toetada süsteemselt ja pikaajalise strateegiaga.

Kui soovime Eestile tugevat tulevikku, ei tohi näha haridust kui lukust, vaid kui strateegilist investeeringut – sellist, mis tasub end ära mitte ainult üksikisiku, vaid kogu ühiskonna tasandil.

Rahvaküsitluse algatamist peab toetama vähemalt kümme protsenti hääleõiguslikest elanikest.

URMAS LAURI

ROHKEM ÕIGUSI

Elanikud saavad õiguse algatada rahvaküsitlusi

Valitsus kiitis heaks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) muutmise eelnõu, mis annaks elanikele õiguse algatada rahvaküsitlusi ja muudab lihtsamaks rahvaalgatuste koostamise.

JUHAN HEPNER
juhan@le.ee

Kui praegu on seaduses, et elanikud peavad esitama omavalitsusele rahvaalgatuse juriidiliselt korrektsel kujul, siis tulevikus saaks seda teha kirjalikult vabas vormis. Samas jääb aga kehtima senine nõue, et rahvaalgatuse arutusele võtmiseks on vaja vähemalt ühe protsendi hääleõiguslike elanike toetust ja neid toetajaid ei tohi olla vähem kui viis inimest. Valla- või linnavalitsusel või volikogul on kohustus rahvaalgatust arutada, kuid neil pole kohustust algatust toetada.

Lääne-Nigula volikogu esimees Mikk Lõhmus, kes osales ka seadusemuudatuste ettevalmistamisel, peab mõistlikuks, et rahvaalgatuste vormilised nõuded on leebemad. „Inimestel ei pea olema juriidilisi teadmisi ja pelgalt vormilistel põhjustel mõistlikke algatusi tagasi lükata pole alust. Oluline on lihtsalt see, et nende [esitajate] soov oleks üheselt arusaadav,” lausus Lõhmus.

Lääneranna vallavanem Ingvar Saare ütles samuti, et kui algatuse püstitatud küsimus on üheselt arusaadav, on vorminõue teisejärguline. Samas tõi Saare välja, et vabas vormis tehtud ettepaneku hiljem korrektselt eelnõuks tegemise käigus võib tekkida dokumendis muudatusi, mis ei pruugi olla

kooskõlas algatuse teinute algse sooviga.

Maksu teemal küsitleda ei saa

Omavalitsuse elanikud saavad ka täiesti uue õiguse, milleks on rahvaküsitluse algatamine. Praegu lubab seadus tähtsates kohaliku elu küsimustes rahvaküsitluse algatada ainult volikogul. Tulevikus saaksid elanikud seda algatada, kui küsitluse korraldamist toetab vähemalt 10 protsenti omavalitsuse hääleõiguslikest elanikest, kuid mitte vähem kui 20 inimest.

● Eelnõu järgi antakse kohalikele omavalitsusele õigus rakendada oma eeskirjade täitmise kontrollimisel teatud olukorras ka erimeetmeid.

Regionaal- ja põllumajandusministeeriumi kohalike omavalitsuste õigusnõunik Olivia Taluste ütles Lääne Elule, et rahvaküsitluse läbiviimine ja selle kulu jääks aga omavalitsuse kanda.

Lõhmus leiab, et 10 protsendi hääleõiguslike elanike toetuse lävend on piisavalt kõrge, et keegi rahvaküsitluste õigust kuritarvitama ei hakkaks. „Arvan, et kaasamist pole kunagi liiga palju. Enamikus Euroopa riikides on see [rahvaküsitluse algatamise] võimalus kohaliku omavalitsuse õigusruumis olemas,” ütles Lõhmus.

„Sõltub, mis süsteemi saab rahvaalgatuse läbiviimiseks ka-

sutada. Praegu on vaja elukohta elanike registris käsitsi kontrollida. Kui IT-lahendus toetab, võib ikka algatada erinevaid küsimusi,” oli Lääneranna vallavanema Ingvar Saare seisukoht.

Rahvaküsitlust ei saa korraldada elanike algatusel valla või linna eelarve (välja arvatud kaasava eelarve), maksude ja seadusest tulenevate hüvitiste ning avalik-õiguslike tasude, valla või linna ameti- ja töökohtadele värbamise, palkade ja muude teenistussuhetega seonduvate ning seadusega vastuolus olevate küsimuste üle. Samuti ei saa küsitlust teha küsimuse kohta, mille lahendamine ei ole omavalitsuse pädevuses.

Omavalitsusele vabamad käed

Eelnõu järgi antakse kohalikele omavalitsusele õigus rakendada oma eeskirjade täitmise kontrollimisel teatud olukorras ka erimeetmeid.

Eelnõu seletuskirja kohaselt võib omavalitsusametnik siseneda eravaldusse, kui see on vajalik inimese ja looma elu või tervist ähvardava ohu ennetamiseks, väljaselgitamiseks või tõrjumiseks või korralduseks. Näiteks selleks, et kontrollida varisemisohtlikku ehitist, mis ohustab naabreid või kõnniteel liikujaid, või et teha kindlaks, kas tiheasustusel alal asuvalt kinnistult on kõrvaldatud heakoraeeskirjaga keelatud tuleohtlik materjal.

Omavalitsus saab erandjuhtudel ka õiguse heakoraeeskirjavastane vallasasi en-

dale hoiule võtta. Näiteks juhul, kui krundil hoitakse ohtlikku pestitsiidi, mis võib tuulega levida. Vahetutundi omavalitsus ise erimeetmete rakendamisel kasutada ei saa ja kui kinnistu omanik takistab näiteks valduse läbivaatamist, tuleb omavalitsusel ikkagi politsei appi kutsuda.

Linnad ja vallad võivad eelnõu järgi ka lemmikloomade omanikult ära võtta, kui lemmikloomapiidamise eeskirja olulise või korduva rikkumisega kaasneb oht elule või tervisele. Seda võib teha ka juhul, kui tegemist pole korduva rikkumisega, aga on alust kahtlustada, et looma omanikule jättes võivad probleemid jätkuda ja kogukonna turvatunne olla ohus.

Küsimusele, kas Lääneranna vald näeb vajadust senisest suuremate õiguste järele eeskirjadest kinnipidamise kontrollimisel, vastas Ingvar Saare, et kõige rohkem probleeme on lemmikloomadega, kellega seotud ohule ei ole praegu sisuliselt võimalik ennetavalt reageerida.

„Suuremad õigused kohalikele omavalitsusele tähendab ka suuremat kulu. Praegu ei ole Lääneranna vallas pädevat ametnikku, kes saaks rakendada korra-kaitseseadusest tulenevaid erimeetmeid,” lisas Saare.

Haapsalu linnapea Urmas Suklese sõnul Haapsalut need muudatused eriti ei mõjuta, sest nii tõsist sekkumist vajavaid äärmuslikke juhtumeid pole linnas lähiminekis praktiliselt olnud. Seadusemuudatused peab heaks kiitma ka riigikogu.

LÜHIDALT

Vana-Taebas algas trassiehitus

Ligi poolelajaga Vana-Taebla majapidamise jaoks mõeldud vee- ja kanalisatsioonitrasside ehitus algas esmaspäeval ja kui kõik läheb plaanipäraselt, peaks töö Lääne-Nigula valla kodulehe andmetel valmis saama tänavu oktoobris.

Lääne-Nigula vallavalitsuse majandus- ja arendusosakonna juhataja Olev Peetris ütles, et plaani järgi algab ehitus ülepumplate paigaldamisega. Ehituse tellija on Haapsalu Veevärk ja trassid ehitab PK Infra OÜ.

Veevärgi rajamine mõjutab Vana-Taebas ka liiklust ning piirangutega

tuleb arvestada eri aegadel Taebla-Kullamaa vahelise tee osaks olevat Tallinna maanteel ning Koidu, Piiri, Uuel ja Staadioni tänaval.

„Tõenäoliselt tulevad kiirusepiirangud. Üritame nii teha, et kinni tänavad liiklusele ei lähe ja mingid sõidusuunad jäävad vabaks. Lihtsalt on vaja rahulikkust meelt ja mõistvat suhtumist,” lausus Peetris. Ta lisas, et täpsemad liikluspääsused selguvad töö käigus. „Osa trasse puuritakse, osa tehakse lahtise kaevikuga,” ütles Peetris.

Juhan Hepner

Nõva osavallakogus on uus liige

Nõva osavallakogu uueks liikmeks saab Ilme Peedson, sest osavallakogu senine liige Kalle Orumaa puudus kolmelt järjestikuselt koosolekult, mille tõttu peatati tema volitused.

Häälte arvu poolest pidanuks Orumaa asendusliige olema Katri Must, aga kuna valimiskomisjoni info kohaselt ei ole Musta elukoht enam registreeritud Lääne-Nigula vallas, ei saa ta ka osavallakogu töös osaleda.

Peedson andis teada, et on nõus Nõva osavallakokku tulema.

Lääne-Nigula osavallakogudes peavad osavalla territooriumilt

vallavolikogusse valitud isikud ja ülejäänud kohad täidavad osavallas elavad ja volikokku kandideerinud inimesed vastavalt häälte arvule. Osavallakokku pääsemisel pole oluline, millises nimekirjas inimene vallavolikokku kandideeris.

Lääne-Nigula osavallakogud on praegu üheksaliikmelised, kuid Lääne-Nigula vallavolikogu plaanib vähendada liikmete arvu seitsmeni, sest mitmes osavallakogus ei ole olnud koosseisu jaoks piisavalt inimesi.

Juhan Hepner

Läänemaa õpilasi vedas lepinguta bussijuht

Transpordiamet kontrollis kuu aja jooksul õpilaste ekskursioonibusse, mille jooksul tabati Läänemaa lapsi vedanud töölepinguta bussijuht.

Transpordiameti veonduse järelevalve osakonna juhataja Karl Tiitson selgitas, et kuna sel korral ei kontrollitud õpilasiine, vaid juhuvedusid ehk ekskursioonibusse, siis nende puhul maakondlikku arvestust ei peeta.

Tiitsoni sõnul oli juhuvedude kontrollis vähemalt kaks Läänemaa õpilasi vedanud bussi. Kõikidel vedudel, eriti neil, kus kõik korras oli, Tiitsoni sõnul kooli, mille õpilasi veeti, kirjjas ei ole. Üks kontrollitud buss vedas Martna-Palivere põhikooli õpila-

si, teine Uuemõisa lasteaed-alkkooli õpilasi. Tiitson ütles, et ühel juhul oli bussiga kõik korras, kuid teisel juhul polnud bussijuhtil esitada töölepingut või selle väljavõtet. „Menetlus veel käib selle osas, kas tal oli vedajaga lepinguline suhe või mitte,” ütles Tiitson.

Kokku kontrollis transpordiamet 236 bussi, millest 188 oli korras, suuline hoiatus tehti 32 korral, järelevalvemenetlust algutati 14 korral ja kahel korral alustati väärteomenetlust. Peamiseks rikkumisest oli lasterühma märkide puudumine või nende vale suurus.

Malle-Liisa Raigla

Haapsalu saab kolm pallikasti

Haapsalu staadion, Ridala palliväljak ja Jõõdre spordiplats saavad juuli alguses igaüks pallikasti, kus kõik soovivad saavad võtta mängimiseks palle ja need hiljem tagasi panna.

„Väga tore algatus,” ütles Haapsalu aselinnapea Tõnu Parbus. Tema sõnul on seesuguseid kaste vaja palimängu propageerimiseks.

Pallikastides on kasutamiseks olemas neli korv- ja neli jalgpalli. Tulevikus on plaanis kastidesse panna ka võrkpallid. Parbus lisas, et kui kasti mahub, võivad soovijad ka ise sinna palle juurde viia.

„Tegemist on pilootprojektiga, vaatame, kuidas see vastu võetakse,” ütles Parbus. „Loodame, et mängijad peale mängu pallid ilusasti ta-

gasi panevad, et ka teised mängida saaksid.”

Pallikastid tulid SA Liikumisharastuse kompetentsikeskusest, linnavalitsus pidi omaosalusena nende eest maksma 50 eurot kasti kohta.

Malle-Liisa Raigla

Geoloogiateenistus hakkab uurima Haapsalu radooniriski

Kliimaministeerium teatas Haapsalu linnavalitsusele, et Eesti geoloogiateenistus hakkab uurima, milline on Haapsalus radoonirisk.

Radoon on looduslik kiirguse allikas ja Eesti kuulub Euroopa keskmisest kõrgema radooniriskiga alade hulka. Kliimaministeeriumi kodulehe andmetel on radoongaasi tekkimise põhjuseks looduslik radooaktiivne lagunemine, mille käigus maapinna sees tekivad radoonvõib levida kümnete meetrite kaugusele, jõudes maapinnale ja hoo-

nete siseruumidesse. Radoon satub inimorganismi hingamise teel ning tõstab kopsuvähki haigestumise tõenäosust.

Kui ülejäänud Läänemaa omavalitsused on radoonikaardi kohaselt keskmise või madala riskiga alad, siis Haapsalus on riski hindamiseks seni tehtud vähe mõõtmisi. Seetõttu uurib geoloogiateenistus käesoleval aastal radoonitaset nii Haapsalus kui ka lisaks veel 18 omavalitsuses, kus mõõtmisandmeid napib.

Juhan Hepner

Ohtlike koerte omanikud võivad trahvi saada

Riigikogule esitati uuesti menetlusse eelnõu, mis võimaldab ohtlike koerte omanikke karistada juba ennetavalt – eesmärgiga ennetada tõsiselt koerarünnakuid.

Sotsiaaldemokraatide algatatud eelnõu annab omavalitsustele selged ja üheselt mõistetavad volitused ohtlike koertega seotud juhtumite ennetamiseks. Muu hulgas võimaldatakse rakendada sunniraha kuni 6400 eurot.

Haapsalu aselinnapea Helen Rammu sõnul on seadusemuudatus igati tervitatav. „See annab ametnikele suuremad tegutsemisvõimalused juhuks, kui tulevikus sellised probleemid tekkima peaksid,” ütles ta.

Trahviksid omavalitsused siiski vaid juhul, kui selgitustöö, ettekirjutused ja menetluse algatamine soovitud tulemust ei anna.

Risto Unt

PIIBEL KÖÖGIS

Esimene vaimulik kokaraamat nägi trükivalgust

Haapsalu Jaani kirikus esitles kogudus päris omamoodi raamatut „Piibel köögis. Maitserännakud Haapsalust pühale maale”.

ANDRA KIRNA
andra@le.ee

„Kokaraamat „Piibel köögis” sai alguse siin – Jaani kirikus, mis kunagi ehitati viljaaidaks ja on aastast 1524 luteri kirik,” ütles raamatuesitluse Lääne praostkonna vikaarõpetaja Kristel Engman. „Mulle meeldib mõelda, et see toob omamoodi kokku ihuliku ja vaimuliku toidu, ajaloo ja tänapäeva,” lisas ta. Engman on ühtlasi kokaraamatu väljaandmise algataja.

Ettevõtmine „Piibel köögis” sai alguse kümme aastat tagasi, kui koguduse piiblingil tekkis huvi hakata järele proovima retsepte, mida Maria Strauss Saksa maalt kingiks saadud vaimulikust kokaraamatust tõlkis.

„Selles sinises raamatukeses olid retseptid ja iga retsepti juures väike temaatiline selgitus. Olin hakanud neid [koguduse ajalehe] Johannese Sõnumite jaoks tõlkima. „Saara õhukesed nisu-leivad” näiteks ja seal kõrval kirjakoht piiblist ning mõtisklus,” meenutas Strauss. „Meie koguduse juhataste tollane aseesimees Kristi Ainjärv tuli lagedale ettepanekuga, et hakkame neid päriselt tegema ja räägime sinna juurde sellest samast piiblist,” lisas ta.

Piiblitunnid toiduga

Piiblitunde nimega „Piibel köögis” on Engmani sõnul koos käinud üle 60 korra ja läbi on proovitud ligi 150 retsepti. „Neist jõudis raamatusse 30. Raamatus on piibliaegseid ja Lähis-Ida retsepte, on neid, mis pärit näiteks Martin Lutheri köögist, aga ka vanu Läänemaa retsepte,” ütles Engman. Engmani sõnul on populaarsemate retseptide ja teemade juures kogunenud kuni 20 huvilist. Piiblitunde on käinud pidamas koguduse oma õpetajad ja teised vaimulikud nii luteri kogudustest kui ka teistest konfessioonidest Eestist ja piiri tagant.

Kokaraamatu sissejuhatav peatükk kirjeldab piibliaegset

Sirje Jätsa (vasakult), Maria Strauss, Angeliina Schwindt, Kalle Jätsa, Kaie Jaaniste ja Kristel Engman tutvustasid laupäeval Jaani kirikus Eesti esimest vaimuliku sisuga kokaraamatut.

2 X ANDRA KIRNA

„Piibel köögis. Maitserännakud Haapsalust pühale maale”

- **Autorid:** Kristel Engman, Kaie Jaaniste, Kalle Jätsa, Sirje Jätsa, Kaie Klesment, Angeliina Schwindt, Maria Strauss, Ülla Paras, Tiit Salumäe ja Margit Arndt-Kalju.
- **Fotod:** Meeli Küttim, Silver Raigla, Helina Voogne.
- **Kujundaja** Mari Liis Bassovskaja.
- **Tõlge** inglise keelde Mari Kuli.

toidumaailma ja esitleb neid toiduaineid, mis on tuntud piibliaegadest, aga mida praegugi tänapäevases köögis kasutame.

„Retseptid on inspireeritud mõnest toiduainest, mida piiblis on nimetatud, või ka sööma- aegadest, mida piibel kirjeldab. Retseptidest saab kokku panna terve menüü, eelroast desserdini. Midagi enda jaoks leiab nii magusa- kui ka soolase sõber, samuti

taimetoitlane. On paastuaja retsepte ja midagi pidulauale,” ütles Engman ja lisas, et kuigi raamatu autorid on Haapsalu luteri kogudusest, pole kokaraamat ainult ühe konfessiooni jaoks.

Retseptid on Engmani sõnul kohandanud nüüdisaega ajakirja Eesti Naine köögitoimetaja ja kokaraamatute autor Lia Virkus. „Ilmselt on ta aidanud neid eestlase maitsemeele jaoks pisut muendada,” ütles ta.

„Minu arvates oli kõige ebatavalisem Lombardia porgandisupp,” ütles Strauss. Supi sisse käisid väga erilised maitseained nagu näiteks kaneel, safran ja muskaat ning munakollased, mis lisatakse viimasena, samuti viinamarjamahl. „See tundus täitsa hull kombinatsioon. Tuli aga väga hea supp, üks parimatest meie retseptidest,” rääkis Strauss. Retsept ise on tema sõnul pärit paavst Pius V koka retseptikogust ja võib olla üks vanemaid, millel kindel allikas on olemas.

Straussi sõnul tundus päris mitut retsepti lugedes, et kokku on pandud sellised asjad, mis ei tundu kokku sobivat. „Lihtsaid retsepte on ka. Aga otsisime raamatusse rohkem neid, mis on natuke teistmoodi,” ütles Strauss.

Välismaiste vaimulike kokaraamatute analoogiks ta vast valminud raamatut ei pea. „Meil on

teine formaat. Toiduresepti kõrvale jäi „väike vaimulik amps”. Et piiblitöö või vaimuliku mõtiskluse osa liiga pikaks ei läheks. Inimesed loevad tõenäolisemalt lühema teksti kui pika, nii et arvestame kaasaegsete inimestega,” rääkis Strauss.

Tutvustab Haapsalut

„Piibel köögis” on eesti ja inglise keeles. „Mõtleme ka oma linna külaliste peale,” ütles Engman.

Raamatu vahel on kaart Haapsalu ja promenaadi kristlike maa- märkidega. „Märgitud on hooned ja isikutega seotud paigad, millel või kellel on seos meie kristliku ajaloo. Tahame oma kristlikku traditsiooni esile tõsta,” sõnas ta.

Kokaraamatu „Piibel köögis” esitlusele oli laual paradiisiaia õunakook ja leedriõie limonaad. „Ükski pidulaud ei saa praegu- sel aastaajal olla täiuslik ilma maasikata,” tähendas Engman.

Retsept

VAIMULIK AMPS

Pühakiri on nagu ravimtaim: mida rohkem sa seda mudid, seda tugevamini lõhnab.
Martin Luther

Martin Luther oli saksa teoloog ja vaimulik, kes algatas protestantliku reformatiooni, millel oli otsene mõju ka Eestile. Selle tulemusel sündis tänapäeva Eesti aladel luterlik kirik. Ajapikku hakati jumalateenistusi pidama kohalikus keeles ja alguse sai Jumala sõna tõlkimine eesti keelde. Reformatioon aitas kaasa ka eesti-keelse hariduse ja kirjakeele arengule. Martin Luther oli abielus endise nunnaga Katharina von Boraga ning nende suures peres oli tolt ja ühine söömine väga olulisel kohal. Eriliste sündmuste puhul valmistas Katharina porgandisuppi, mille retsept on pärit paavst Pius V koka Bartolomeo Scappi retseptikogust.

LOMBARDIA PORGANDISUPP

- neljale
- 30 minutit

- 500 g porgandeid
- 50 g võid
- 500 ml köögivilja- või lihapuljongit
- 1 tüümianioksi
- soola, pipart
- 500 ml valge viinamarja mahla
- 3–4 munakollast
- 50 g riivitud Emmentali juustu
- 1 nelgitera
- kaneeli, safranit, muskaati

Hauta õhukesteks viiludeks lõigatud porgandeid kergelt võis. Lisa puljong, tüümian, sool ja pipar. Keeda porgand pehme.

Sega eraldi kausis lahtiklopitud munakollased viinamarjamahla.

Lisa porganditele muna- mah- lasegu, riivitud juust ja ülejäänud maitseained. Safranit kasuta väga ettevaatlikult! Piisab vaid paarist-kolmest niidikesest.

Kuumuta, aga ära enam keema lase. Enne serveerimist lase veidike maitsestuda.

Valgete Ööde festival trotsis ilma

„Kenasti läks,” ütles Lääne Elule Haapsalu Valgete Ööde festivali peakorraldaja Tuuli Metsoja nädalavahetusel Haapsalus peetud muusikapeo kohta.

Metsoja sõnul ilm siiski kimbutas muusikuid ja kuulajaid reede õhtul linnuse siseöues toimunud kontserdil „Jubilate”, kus Olav Ehala laule esitasid Kadri Vooranna kvartett ja Eesti rahvusmeeskoor Mikk Üleoja juhatusel.

„Pean kiitma Haapsalu publikut – nad olid väga hästi valmistunud. Kummikud, keebid, isegi rätikud toolide kuivatamiseks olid paljudel kaasas,” rääkis Metsoja.

Ilmaga vedas rohkem laupäevase „Suvesümfoonia”, kus linnuse siseöuel musitseerisid Sandra Laagus, Triin Ruubel ja Tallinna kammerorkester Kristiina Poska dirigeerimisel.

Kristiina Poska dirigeeris laupäeval linnuseöuel.

GUNNAR LAAK

Festivali avakontserdil „Koloriidid” reedel Evald Okase muuseumis musitseerisid Ha-

rald Trass kitarril ja Triinu Piir- loriidid” reedel Evald Okase muuseumis musitseerisid Ha-

sule,” ütles korraldaja muuseumi kohta.

Kirikukontsertidel oli kuulajate saali mahutamine korraldajatele päris suur proovikivi. „Hea meel on, et sellega ilusti hakkama saime,” ütles Metsoja.

Toomkirikus olid nad juurde pannud kuni viis lisakohta pingirea peale.

Korraldaja sõnul rohkem poleks võimalik olnudki. „Pean üt- lema, et eriti öökonserti ajal aitas see, et kirik rahvast täis oli, märkimisväärselt kontserdi õnnestumisele kaasa – kiriku akus- tika muutus instrumentaalmu- sikale palju sobivamaks,” rääkis Metsoja.

Haapsalu toomkirikusse ja- gus festivali ajal kaks kontser- ti. „Valgusele” koosnes Pärt Uus- bergi lauludest Ernst Enno sõna- dele, Uusberg ise dirigeeris oma kammerkoori Head Ööd, Vend!

Laupäeval tund enne südaööd alanud kontserdil „Ööserenaad” esitas keelpillikvintett Hans Christian Aavik, Tim Crawford, Xandi van Dijk, Marcel Johan- nes Kits ja Theodor Sink Tõnu Kõrvitsa „Öömuusika” ja Schu- berti keelpillikvinteti C-duur.

„„Öömuusika” oli vast valmi- nud teose esmaettekanne. Teos oli komponeeritud just mõeldes Schubertile ja Haapsalu toomki- rikule, kus see ettekandele tuli,” ütles Metsoja.

Ka mullusel Valgete Ööde festivalil mängiti Tõnu Kõrvit- sa teoseid.

„Siis esitatud Kõrvitsa teosed olid küll varem kõlanud, aga koos – ühise tervikuna – esitati neid tookord ikkagi esimest kor- da,” selgitas Metsoja ja lisas, et peab väga tähtsaks tellida täna- päevast muusikat ja leida selle esitamiseks võimalusi.

Raudteejaamas rõõmustasid publikult Peedu Kass, Villu Talsi, Simone Minn ja Theodor Sink. „Raudteejaamas oleme küll ka ilma meelevaldas, aga soe jook ja muusika soojendasid ikkagi. Sinna tuleb lihtsalt leida õiged projektid,” ütles Metsoja.

„Peame lugu festivali kõrval- tegevustest. Curly Strings laste- kontserdil linnusehoovis sai pub- lik ka meisterdada ja oma tööd pärast koju kaasa võtta. Jalutus- käigud, kui Haapsalut tutvustas Läänemaa muuseumide juht An- ton Pärn, said samuti väga soo- ja vastuvõtu, olen ma kuulnud,” rääkis Metsoja.

Müüdnud pilette lõplikku ar- vu korraldajad veel öelda ei os- ka. „Sisetunde järgi pakun, et kuulajaid oli rohkem kui möö- dunud festivalil ja arvan, et üle 3000 kindlasti,” sõnas Metsoja.

ANDRA KIRNA

KERGEJÕUSTIK

Noorkergejõustiklased tõid meistritiitli ja medali

Läinud nädalal Rakveres peetud Eesti noorte kergejõustiku meistrivõistlustelt tõid Läänemaa sportlased meistritiitli ja pronksmedali.

JAANUS GETREU
info@le.ee

Esimesena astusid võistlustule U14 ja U16 vanuseklassi noored. Kahel päeval võistles 645 noorsportlast. Klubisid oli esindatud üle 40, Läänemaalt tegi kaasa kahe klubi viis noorsportlast.

Haapsalu kergejõustikuklubi ja Läänemaa kergejõustikuklubi noored esinesid suurepäraselt. Tiitlivõistlustel hinnatakse just saavutatud kohta ja kui sellega kaasneb ka suurepärase tulemus, on õnnestumine sajaprotsendiline. Just nii saab meie noorte esinemist kokku võtta. Läänemaa noored püstitasid pea igal alal uued isiklikud margid.

Hulk isiklikke rekordeid

Eesti noorte meistrivõistluste kuldmedali U16 (2010–2011 sündinud) noormeeste kõrgushüppes võitis ja kordas sellega ühtlasi talvel võidetud tiitlit Christofer Kuusik.

Võistlus oli tihe ja ülimalt kõrgetasemeline. Kuusik edestas hõbeda võitnud Ferry Liigandit väiksema arvu ebaõnnestunud katsetega. Tema tulemuseks läks protokolli 1.76, mis on noormehe uus isiklik rekord. Kolmanda kuni kuuenda koha sai tulemusega 1.73.

Väga hästi hüppas ka Kuusiku treeningukaaslane Pärtel Tederov. Ületatud 1.65 on ka temale uus isiklik rekord ja sellel võist-

Christofer Kuusik ja Roosi Saar koos treener Kaja Ladvaga.

lusel andis see kõrge üheksanda koha.

Haapsalu kergejõustikuklubi sportlased püstitasid isikliku re-

kordi ka kolmikhüppes. Kuusik sai 13. koha tulemusega 10.97 ja Tederov 15. koha tulemusega 10.56.

Ka kuulitõukes jõudsid mõlemad noormehed esikahekümnesse ja neljakilose raudmuna-ga tõukasid tippmargid. Tederov tõukas 10.05 ja sai 17. koha, Kuusik oli tulemusega 9.75 18. kohal. 100 meetri jooksus läks Kuusikul protokolli tulemus 12,77 ja Tederovil 13,06. Ka nende numbrite taha saab kirjutada isiklik rekord.

Pronksitüdruk

Tüdrukute U14 (2012–2013 sündinud) vanuseklassi kettaheites võitis Eesti meistrivõistluste pronksmedali Roosi Saar. Ta heitis 0,6 kg raskuse kettaga uueks isiklikuks rekordiks 27.15. Kolmikhüppes püstitas ta uue isikliku rekordi 9.01, millega sai 22. koha.

Mirell Leier tegi kaasa tervenisti neljal alal. 80 meetri tõkkejooksus jooksis ta end 26. kohale ajaga 16,20 ja sai 20. koha kettaheites. Mõlemad sporditüdrukud treenivad Haapsalu kergejõustikuklubis treener Kaja Ladva käe all.

Poiste U14 vanusegrupi 400 meetri ja 800 meetri jooksudes tegi korralikud etteasted Läänemaa kergejõustikuklubi sportlane Thomas Villa, kes näitas 400 meetris aega 69,87 ja oli sellega 16. 800 meetri jooksus tuli uus isiklik rekord 2.43,94, mis andis 17. koha. Villa treener on Jaanus Getreu.

Juba sel nädalal võistlevad Rakveres U18, U20 ja U23 vanuseklassi kergejõustiklased.

Vihmasajus võtsid mõõtu kolmeliikmelised võistkonnad.

Tänavajalgpall jõudis Haapsallu

Reedeses vihmajas Lossiplat-sil peetud Haapsalu esimene tänavajalgpalliturniir tõi kokku üle 160 noore jalgpalluri.

Turniiril osales 37 võistkonda. Kohalikest oli väljas kaheksa võistkonda, kellest kaks jõudis esikolmikusse (U10 vanuses kolmas ja U16 vanuses teine koht).

Haapsalu Leegion oli 17+ vanuseklassis neljas, kuid sai parima Eesti võistkonnana edasipääsu 12. juulil Tallinnas toimuvale ISFA Mastersi turniirile.

Turniiri korraldas Nõmme Kalju FC koos Läti Ghetto Gamesi meeskonnaga. „Tahtsime viia jalgpalli tagasi sinna, kus see alguse sai,” ütles Nõmme Kalju esindaja Helen Mahmas-tol. Tema sõnul on selliste ürituste mõte eelkõige see, et tutvustada lastele tänavajalgpalli.

Ghetto Gamesi projektijuhi Antons Semenaksi sõnul on tänavaspordi järele selge nõudlus, mida ilmestas ka suur turniiril osalejate arv.

Lossiplatsile oli rajatud neli väljakut, kus mängiti 3 x 3 formaadis ja iga kohtumine kestis kuus minutit. Mängima olid oodatud nii need, kes juba jalgpalliga tuttavad, kui ka need, kes armastavad lihtsalt õues palli taga ajada.

Turniiril osalesid kolmeliikmelised võistkonnad, kus kõik mängijad olid väljakul – väravahiti ei olnud.

Mäng käis aususe ja usalduse peale, sest turniiril ei olnud ka kohtunikke.

Ghetto Games sai alguse Läti-st. Alustati 3 x 3 tänavakorvpalliga, hiljem lisandusid jalgpall ja muud alad. Läti olümpia-kuldne 3 x 3 korvpallikoondis on oma esimesed mängud pidanud just Ghetto Gamesi platsidel.

Haapsalus mängiti tänavajalgpalli esimest korda. Järgmine sarnane turniir toimub Tallinnas Hiiu staadionil.

KAIRE REILJAN

Vendelin tuli Eesti ja Balti meistriks

Paralepa jalgrattaklubi rattur Karl-Arnold Vendelin tuli pühapäeval Balti meistrivõistlustel maanteegrupisõidus nii Balti kui ka Eesti meistriks.

Lätis Cēsises toimunud Balti meistrivõistlustel võistles Vendelin maanteegrupisõidus vanuseklassis M19–34.

Võistlusel olid stardis nii Eesti, Läti kui ka Leedu ratturid – kokku 124 sportlast, kellest raske ja pingelise 98,6 km distantsi lõpetas vaid paarküm-mend ratturit. Vendelini võidu-aeg oli 2 tundi, 19 minutit ja 9 sekundit.

KÄDI RAADLA

Karl-Arnold Vendelin.

Kehv ilm lühendas ujumisdistantsi

Laupäeval viiendat korda Haapsalu-Noarootsi merepäeva kava kuulunud avaveejumisel olid korraldajad kehva ilma tõttu sunnitud distantsi lühendada.

Kui tavaliselt on ujutud Haapsalust Österbyse, mis teeb distantsi pikkuseks ligikaudu 3,5 km, siis sel aastal ujuti madala veetemperatuuri ja suure lainetuse tõttu Österby sadamas märgistatud poini ja tagasi. Nii oli distantsi pikkus 1,3 km, millest rohkem kui pool kulges tuulele ja lainetele avatud merelähed.

Kokku osales võistlusel 73 ujujat. Kiireim oli Rinell Pius, kes läbis raja ajaga 12:59. Kiireim naine oli üldarvestuses neljandana lõpetanud Britt Raudsepp ajaga 14:54.

Taas osales näitleja Raivo E. Tamm, kes on senistest mere-

päevadest jäänud kõrvale vaid korra.

„Mulle meeldib avamereujumine – hüppan Haapsalus vette ja siht on silme ees, kuhu välja jõuda,” sõnas Tamm. Ta lisas muigamisi, et vähemalt viimaseks ei jäänud ja sellega on kõik hästi. „Hoidsin seekord ennast veidi tagasi, kuna ees ootab Valga triatlon. Tihti kasutan selliseid võistlusi treeninguna Ironmaniks,” märkis ta.

Ürituse päevajuht Urmas Naudre kinnitas, et merepäevad toimuvad kindlasti ka järgmisel aastal. „Eks näis, mida formaadis muuta saame – igal aastal täpselt sama ei ole mõistlik teha, sest siis kaob osalejatel huvi. Aga kui kellelgi on mõni hea idee, siis mina seda kindlasti vaiba alla ei lükka,” sõnas ta lõpetuseks.

RISTO UNT

Kergejõustiku meistrivõistlused tõid põnevust ja rõõmu

Haapsalu staadionil peetud Läänemaa meistrivõistlused kergejõustikus pakkusid rohkelt sportlikke elamusi.

Võistlema olid tulnud nii Läänemaa praegused tipppegijad kui ka endised kergejõustiklased, kes nautisid võimalust taas rajale ja sektorisse astuda.

Võisteldi 100 m jooksus, kaugus- ja kõrgushüppes, 800 m ning 1500 m jooksus, samuti kettaheites, odaviskes ja kuulitõukes.

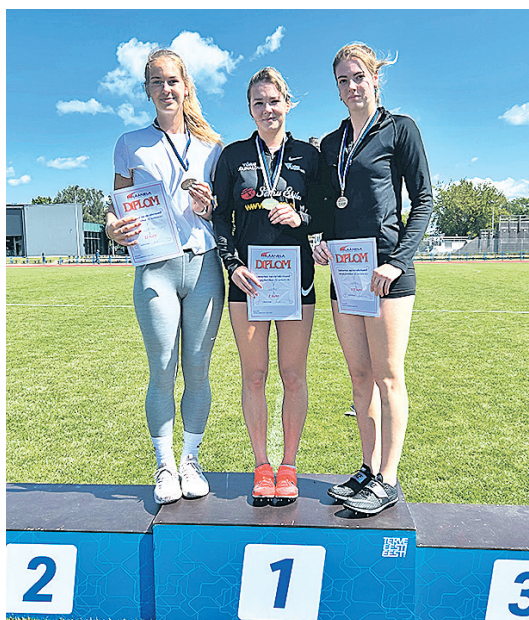
Ilus ilm ja sõbralik, kuid pingeline konkurents löid mõnusa võistlusmeeleolu, mis innustas sportlasi parimaid tulemusi püüdlema.

Läänemaa kergejõustikuelule annavad sellised võistlused vaid hoogu juurde ja innustavad noori harjutama.

KAJA LADVA

Lauri Luik, Lauri Tanner, Tarmo Lauri.

Simona Ladva, Liivika Paas, Maily Märss.

Läänemaa kergejõustiku MV tulemused

100 M JOOKS

Naised

- Marta Klooster
- Egle Kolga
- Maily Märss

Mehed

- Erki Mitman
- Lauri Tanner
- Ants Erik Assmann

800 M JOOKS

Naised

- Rosanne Eltmaa
- Lianna Lisette Erit
- Kati Rooni

1500 M JOOKS

Mehed

- Lauri Tanner
- Lauri Luik
- Tarmo Lauri

KUULITÕUGE

Naised

- Maily Märss
- Simona Ladva
- Liivika Paas

Mehed

- Fred Vali
- Frank Vali
- Uku Vali

KAUGUSHÜPE

Naised

- Kleer Jaani
- Egle Kolga
- Maily Märss

Mehed

- Erki Mitman
- Erki-Tõnis Sirak
- Ants Erik Assmann

KÕRGUSHÜPE

Naised

- Marta Klooster
- Lianna Lisette Erit
- Kleer Jaani

Mehed

- Priit Koort
- Christofer Kuusik
- Mairon Lepik

ODAVISE

Naised

- Liivika Paas
- Maily Märss
- Marta Klooster

Mehed

- Erki Mitman
- Kaaro Saatmäe
- Mairon Lepik

KETTAHEIDE

Naised

- Liivika Paas
- Simona Ladva
- Maily Märss

Mehed

- Fred Vali
- Frank Vali
- Uku Vali

Harald tegutseb

Muidugi, muidugi, kulla noorik; tegutseja olin muidugi mina, aga mulle meeldib öelda nii: Harald tegutseb. Päälegi on ka Haraldil, sel väikesel „brünetil”, kes puhkab praegu „sõimes”, oma osa teose kirjutamisel. Nii jääme siis kindlaks öeldu juurde ja ütleme nii, nagu oli juba öeldud.

Aga nüüd – nii kahju kui mul ka on – pean lõpetama tänase kirjutamise: minu väike uur, üks ilus mälestus ilusast ajast, näitab hilist, õigemini varast tundi. Ühtlasi kuulen kahtlasi samme teises kambris, üht askeldamist öisel tunnil... nüüd liikus uks... Vaenlane... on lähedal... ja on valvel.

Võib olla, kirjutati edasi... homme... ülehomm... võib olla, et ka mitte kunagi. Hääd ööd, mu kuldne daam! Sa mäletad ometi seda väikest uuri, mis on praegu mu ees laual ja näitab...

Siiski, nagu näib, vaatlesin asjaolusid eile läbi liig musta prilli, kui tähendasin: võib olla ei kirjuta ma enam kunagi edasi seda kirja. Täna on jälle vaikus vanas kivimajas, aga eksi-

ta mind keegi jätkamast alatud juttu. Koloniaalkauplus ja kirjutusäri on ammu sulgenud oma ukse, tühjale uulitsale külvab tuulepere tuhktat lund ning viskab aeg-ajalt mõne peotäie minu aknaile. Igal kõvemal puhangul ärkavad korstnaja elanikud unest ja vinguvad kaasa tuulesel-lidele, kes uluvad väljas. Kusagil eemal peksavad nad vastu seinat üht lahtipääsnu aknalauki.

Jaa, nii istusin siis igal õhtul ja ööl oma kirjutuslaua juures ja tõusin säält alles vastu hommikut kuumava otsaesisega. Teos edenes hoogsalt, tegevus paisus, tüübid muutusid iga uue tõmbega, iga uue etteastega selgemaks. See oli nagu palaviku hoog, mis minust käis üle õhtul ja ööl, mis vähenes alles siis, kui, väsinud mitmetunnilisest tööst, hakkasin nägema tantsivaid tähti ja liikuvaid paberilehti enese ees. Siis heitsin voodi (tihti riides), ja disputeerisin uneski oma romaani-kangelastega. Hommikul, luges öösel kirjutatud kohta, näis mulle tihti, otsekui oleks neid kirjutand keegi võõras, mitte mina. Muidugi tundsin end pi-

sut roidununa üleliigsest tööst, aga ma olin õnnelik, nagu kunagi inimene, kes näeb oma salajama soovi täidminekut.

Naise teada pidi see olema mingisugune majandusteaduslik referaat, millega tahtsin esineda lähemal majandusteadlaste kongressil. Ma ei julenud ikka veel öelda ühelegi inimesele, et olin korraga hakand ilukirjanikuks, isegi oma naise eest pidi see jääma saladuseks; mul polnud ühtki suuremat hirmu kui saada naeruväärseks kaasinimeste silmis. Aus kodanik, kaine äri-mees, tuntud seltskonnategelane – ja korraga... Ei, teoski pidi ilmuma varjunime all.

Naise silmis oli see loomulik nähtus, kui tegin teadusliku tööd ja valmistasin end kongressi vastu. Ta oli mõistlik küllalt

rahule jätma oma meest väikes-te päevamuredega; isegi lapsed ei tohtind mind siis enam eksitada, kui istusin kirjutuslauda. See oli kuldne ajajärk Haraldi tegutsemise ajaloost.

Aga siis... ühel hilisel õhtul, kui olin suuremas tegutsemisehoos kui kunagi enne, kus mu teose sündmustik näis arenevat imeviisil ja kangelaste pääl näis lehvivat kirjeldatava aja vaim, siis pani keegi oma käe mu õlale, silmitses paberilehti laual ja lausus: „Niipalju kui mina aru saan, pole see mitte referaat, mis kirjutad, vaid on mingisugune jutustust, novell, romaan.”

Pean õiglaselt tunnistama, minu kokkumine oli suur, kulla noorik; olin sel silmapilgul umbes samas meeleolus kui koolipoiss, keda tabati mingilt ülbelt teolt, millel polnud midagi ühist kooliprogrammiga.

„Nojaa,” vastasin toibudes, „see tahab küll olla rohkem ilukirjanduslik teos kui referaat. Aga mis võib sul olla sellegi vastu.”

„Hm...” naeratas naine, „muidugi pole mul midagi selle vas-

tu, aga kui need öösised istumised vältavad liig kaua, siis on see asjata tervise- ja ajaraiskamine... sest sina ei ole ju kirjanik!”

„Hm...” naeratasin minagi. „Võib olla pole ma tõesti kirjanik, kuid... võib katsuda, proovi teha. Lõpliku otsuse teeme siis, kui juba mõni teos on valmis kirjutatud. Eks ole nii, mu sõber?” – „Olgu nii!” vastas naine rahulikult, kuid minust ei jäänd tähele panemata see pilkav muie, millega ta mind mõõitis ära minnes.

Umbes nii pikk oligi meie jutt sel hilisel õhtul.

Aga see oli ainult, nii öelda, imetegude algus. Mispärast just imetegude algus, seda ei tea ma isegi öelda, mul on juba kord niisugune komme – nimetada mõnd nähtust kentsaka nimega, millel on vähe, või pole hoopiski ühendust tähendatava nähtusega.

Kuigi ülatähendatud jutul polnud otsekohe nii suuri tagajärgi, kui kartsin, siis oli ometi teisi, vähemaid asjaolusid, mis mulle hakkasid silma puutuma sellest õhtust saadik.

Järgneb

ARRIVA OÜ

ÄRAMANATU	EESTI LASKE-SUUSATAJA	INGLISE K EESSÕNA	JUUDI RAHVUS-LANE	SPONTAAN-SELT	AH JA ...	TÕEPOOLEST, KÜLL, JAH	MITTE KUNAGI	INDIAAN-LASE TROFEE	RV MAANTEE-VEDU
UUS-, UUDIS-			KAUNIDUS						
EESTI FILMI-LAVASTAJA, KARIKATU-RIST (N+EESN)									
SPORDI-VOISTLUSED		LÕUGAS			HARU				
		VORMIKOOK			AUK				
TULE-SUUTAJA OSA						LÕUNA-LAIUS			JUURDE TULEMA
						ALATES			
UTMINE			PUUDEGA INIMESTELE			PLATS	ÜKSIKLASENA TEAT. TÖÖTU-SE JÄRGI ELAV MEES		
			ERBIUM						
MISJÄREL								JOOD	
SASSI (MURDES)								LINN ROOTSIS	
SAAR	SÄBRUS KÄHARAD					VENEMAA ISO-KOOD			
	TEAT. KÜTTEKOLLE					ASESÕNA			
EKSIMUS			RANDAA-LIMA						
			EESTI AUTO-SPORTLANE						
MILLILIITER		(VANKRI)-TELG			VAATEAVA				
		SAKSA K EESSÕNA			JUPITERI KAASLANE				
PIISK-HAAVAL						NAISENIMI			
						SENI			
EESTI HELILOOJA (NIMI+IN)				SUGULANE				1000.	
				PÄIKESE-TOUS				RAISKU, TÜHJA	
UUS TESTAMENT		OLÜMPIA-ORGAN			INDIAAN-LANE				
		PAUL-... RUMMO			RIIK AASIAS				
RÜTMIKAS VÕIMLEMINE									ÜLEMAA-ILMSED EESTI PÄEVAD
KOKETNE									
PUHAS, RIKKUMATA			EESTI POLIITIK				ÖRSTED		
			OBJEKT				...VANA		
BRITI END. ROKKBÄND									
EHK	TAHTMINE			OSA					
	IMAGINAAR-ÜHIK			RÖNTGEN					
ERR-I PROGRAMM									

Eelmise lehe vastus: peotuli rändas mööda Läänemaad.

KUHU MINNA

● **KINO**
Haapsalu kultuurikeskuses:
„Elio” 1.–2. juulil kl 17, 5. juulil kl 11, 8. juulil kl 17.
„F1® FILM” 1.–2. juulil kl 19, 3. juulil kl 17.

● **KONTSERT**
Haapsalu kultuurikeskuses:
juulil kl 19 kontsert „Romantiline tšellomuusika”. Marius Järvi tšellol ja Elle-Riin Volmer klaveril. Piletid 15/7 Piletilevis.

● **MUUSEUMID**
Haapsalu linnuse muuseum
E–P 10–18. linnus.salm.ee.

Iloni Imedemaa teemakeskus
E–P 11–18. www.salm.ee.

Haapsalu raekoda
K–P 11–18. www.salm.ee.

Raudtee- ja sidemuuseum
K–P 11–17. www.salm.ee.

Ants Laikmaa muuseum
(Kadarpiku küla, Lääne-Nigula):
K–P 11–17. www.salm.ee.

Rannarootsi muuseum (Sadama 32, Haapsalu) T–L 10–18; P ja E 10–16. www.aiboland.ee.

Rõude muuseum
N–R 12–18 ja L 12–14, muul ajal ette teatades roudemuuseum@gmail.com, tel 5683 1203, Maie.

Lihula muuseum
on avatud T–L 10–17. E-post: lihulamuseum@laaneranna.ee.

● **NÄITUSED**
Keskraamatukogu (Posti 3) trepigaleriis Eesti ajaloomuuseumi laste ja noorte eksliibrisevõistluse parimad tööd 11. juulini.

Lasteraamatukogus (Wiedemanni 11) õpilastööde näitus „Kui lahti löön raamatu...”, Haapsalu kunstikooli õpilaste tööde näitus „Paberist tass”, Tallinna VII illuustratsiooni-triennaali välisautorite näitus „Pildi jõud” ja „Pilla-palla muinas-jutud”. Läti kunstniku Gusts Linke-vičsi pildid samanimelisele raamata-le. Näitused avatud 31. juulini.

Haapsalu linnagaleriis (Posti 3): 2. juulil kl 18 Sohvi Viigi näituse „Pooldumine” avamine. Näitus jääb lahti 31. juulini.

Haapsalu kunstikoolis (Jaani 2): majagaleriis Ülo Telgmaa juubeli-näitus 13. juulini. Hoovigaleriis Matti Tapio Vainio näitus „Peegeldused” 13. juulini. Keldrigaleriis Märt Rannaste isiku-näitus „Kellerkunst” 13. juulini. Näituse lõpetamine 10. juulil kl 17. Galeriid avatud K–P 12–18. Tasuta!

Lihula muuseumis (Lihula mõis, Linnuse tee 1):

Näitus „Läänemaa naise pidulikud rõivad 19. saj lõpus ja 20. saj algu-ses” jääb avatuks septembri lõpuni. T–L kell 10–17.

Näitus „Lihulas sündinud loodus-teadlane Wilhelm Konstantin Frommhold Petersen” püsieksposit-sioonis. T–L kell 10–17.

Toimetused on avatud
E-R 8.00-16.30
Reklaamisooovid:
reklaam@le.ee
Kuulutused, teated:
le@le.ee

KAKURO

			25	5		16	3		22
		8			5			13	
	8				17			5	
13				16					
				3			11		
16				18					19
	15							10	
						15		12	
	19	22					20		
11						16			
					28				
12				13					
								25	
16					21				8
				16					
	8				7			9	
	13				12			6	
19							21		
							8		
12					14				

Loe veebis online.le.ee.

OST

Ostan autosid, seisukord ei ole oluline. Tel 553 1989.

MÜÜK

Müüa liiva, killustikku, purustatud kruusa, sõelumata mulda (turba-segu). Info 5697 5216.

PUIT

Vedu hinnas. Müüa kuiva ja märga küttepuid. Pikkus vastavalt soovile. Tel 5666 0431.

Müüa küttepuid koos veoga. Info 5687 3966, timberexpert@online.ee.

Kask ja kuiv puu alates 65.-, transport 3–9 ruumi. Tel 505 5203.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

TEENUS

Teostame majade, abihoonete ja aedade ehitusi, tänavakivide paigaldust, võtmed kätte lahendused. Dekkan.ehitus@gmail.com. Tel 5632 7955.

Hauaääriste ja -kivide paigaldus. Haudade hooldus ja muud kalmistutööd. Tel 557 3287, Jevgeni.

Puurkaevude ja maaküttekäevude puurimine ning projekteerimine. Vee- ja kanalisatsioonitööd ning septikute paigaldus. Rauaeraldus, filtrite paigaldus. Tel 521 7415, 504 2999, www.baltipuurkaev.ee.

Ohtlike puude langetamine. Tel 5663 2968.

OTSIN TÖÖD

Otsin majade, aedade värvimistööd, teen ka krohvimis- ja siseviimistlustööd, tel 5637 1399.

Läänemaa vähiühing on pakkunud oma liikmeile ja nende peredele tuge juba 20 aastat.

Oleme tänulikud abi ja toetuse eest.

Läänemaa vähiühing, SEB
EE621010220047448013.

KIRIKUTEATED

SEITSMENDA PÄEVA ADVENTISTIDE HAAPSALU KOGUDUS
L, 5. juulil kl 11 piibliarutelu, **kl 12** jumalateenistus jutlusega.

EAÕK HAAPSALU MARIA-MAGDALEENA KOGUDUS
P, 6. juulil kl 10 liturgia.

RIDALA BAPTISTI KOGUDUS
Pühapäeviti kl 11.30 jumalateenistus ja samal ajal lastehoid. Info ridalakogudus.ee.

EELK KOGUDUSED

LÄÄNE-NIGULA
N, 3. juulil kl 9.30 hommikupalvus kogudusemajas.
R, 6. juulil kl 12 jumalateenistus armulauaga.
Teeliste kirik on avatud **R, L 13–16 ja P 11–16**. Annetusmüük on avatud **K 10–16** ja **N, L 10–14**.

KULLAMAA
N, 3. juulil kl 10–14 kantselei lahti kogudusemajas.
L, 5. juulil kl 11–15 ja **P, 6. juulil kl 11–14** kirik avatud teelistele.
P, 6. juulil kl 11 4. pühapäev pärast nelipüha jumalateenistus armulauaga kirikus. Teema: kadunud ja jälle leitud. Teenib õp Ants Leedjärv ja oreil Tooni Leedjärv.

KARUSE
Jumalateenistused toimuvad iga kuu **1. ja 3. pühapäeval** algusega **kl 14** Karuse kirikus või Karuse kiriku talvekirikus.

TEATED

Detailplaneeringu avaliku väljapaneku tulemused: Rohuküla sadam 8, Rohuküla, Haapsalu linn

Detailplaneeringu eesmärk on muuta Ridala vallavolikogu 13.01.2010 otsusega nr 30 kehtestatud Rohuküla sadama detailplaneeringut Rohuküla sadam 8 kinnistu osas, et suurendada kinnistule määratud ehitusõigust krundile täiendavate tootmishoonete püstitamiseks. Kinnisasjale soovitakse rajada lisaks kuni 3 hoonet (laohoonet vms). Hooneid hakatakse kasutama meremärkide hoiustamiseks ning veesõidukite talvehoiustamiseks. Olemasolev viihall säilitatakse. Detailplaneering on kooskõlas maakonnaplaneeringu ja kehtiva Haapsalu linna üldplaneeringuga. Rohuküla sadam 8 kinnisasja piire detailplaneeringus ei muudeta. Krundi kasutamise sihtostarvet (100% tootmismaa) ei muudeta.

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimus Haapsalu linnavalitsuses 6.–20.06.2025 (k.a). Saarte Liinid AS esitas avaliku väljapaneku kestel sademevee lahendust hõlmava parandusettepaneku, mis edastati projekterijale ning seejärel korrigeeriti detailplaneeringut.

Haapsalu linnavalitsus jätkas detailplaneeringu menetlust vastavalt planeerimiseseadusele ning esitas detailplaneeringu linnavalitsuse istungile kehtestamiseks.

Haapsalu linnavalitsus

HOOLI RASKUSTESSE SATTUNUD PEREDEST!

Läänemaa Abikassa ootab heade inimeste ja organisatsioonide annetusi, et toetada raskustesse sattunud peresid Läänemaal.

Annetusi saab teha MTÜ Läänemaa Abikassa kontole
EE592200221046665398, Swedbank AS.

Teave veebis www.abikassa.ee.
E-post laanemaa.abikassa@gmail.com.

Päev õhtule laskus... ja lõppes elurada...

Teatame kurbusega, et on lahkunud meie ema, vanaema ja vanavanaema **SALME MÖLDER**.

Ärasaاتمine 7. juulil kell 14 Haapsalus Kalmistu tee 3a.

Avaldame siirast kaastunnet Janele perega kalli isa ja vanaisa **JAAK OTISALU** kaotuse puhul.

Haapsalu Linnamajanduse AS

Sügav kaastunne Tanelile ja Tiiale kalli **HIIE TIISLERI** kaotuse puhul.

Aino ja Merle

Sinü kodu nüüd seal, kus on Linnutee, see helendav rada kui sädelev kee.

Südamlik kaastunne Evele perega kalli mamma **ELLI BERENDSI** kaotuse puhul.

Marite, Laina ja Ülo

Sügav kaastunne Anule perega kalli **JAAK OTISALU** lahkumise puhul.

Tiia, Taavo ja Taivo peredega ning Leida

Mälestan oma sõpra ja klassivenda **NIKOLAI KALDAST** ja avaldame kaastunnet lähedastele.

Aleksander perega

Mälestame abivalmis seltsiliiget **ARNO MÄNDI**. Siiras kaastunne lähedastele.

Piirsalu küla selts

Kui Sul on probleem või pole oma muret kellegagi jagada, on Sul võimalus abi saada

LÄÄNEMAA KRIISIABIKESKUSEST

Psühholoogiline nõustamine 515 9572 / 5560 2367

Esmatasandi psühholoogiline kriisiabi (eesti k) - 5671 4273

Esmatasandi psühholoogiline kriisiabi (vene k) - 552 0094

Nõustamine toimub telefoni teel, veebis või asukoht kokkuleppel nõustajaga, sh Kastani 7, Haapsalu.

Täpsem teave laanemaakriisibikeskus. weebly.com/

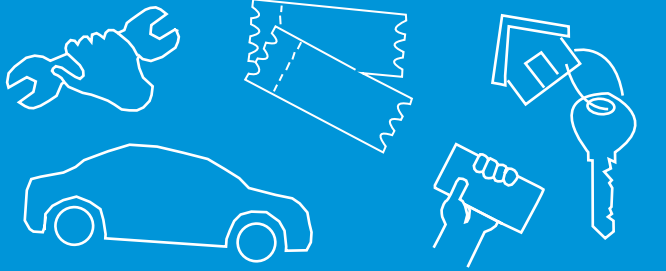
Läänemaa toidupank kogub toitu puudust kannatavate leibkondade toetuseks Haapsalus ja Läänemaal. Et toiduabi saada, võta ühendust kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajaga.

Aitame koos!
Tel 5355 4330

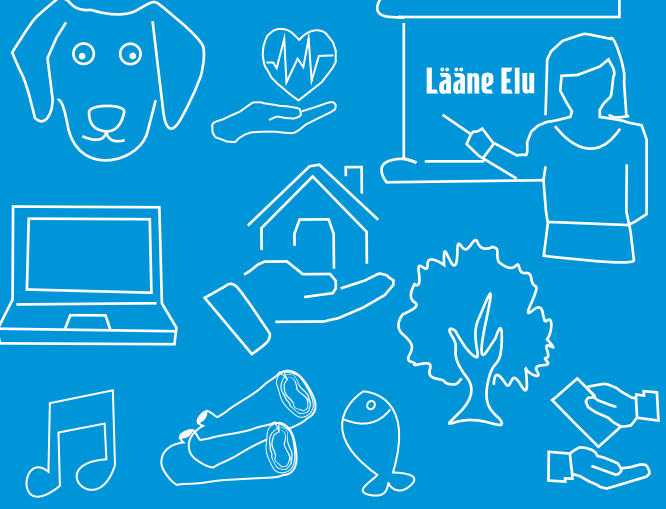

Kas nägid või kuulsid midagi huvitavat?
Saada vihje veebis www.le.ee või meiliaadressil info@le.ee.

OLULISED TELEFONINUMBRID	
Kiirabi, politsei, päästeamet	112
Perearsti nõuandetelefon	1220
Läänemaa haigla registratuur	472 5800
Usaldustelefon	126
Lasteabitelefon	116 111
Läänemaa naiste tugikeskus	504 2300
Maanteeinfo	1247
Haapsalu linnavalitsus	472 5300

Kuulutage 1 kuu paberlehes, kingime 1 kuu veebis tasuta.

Võtke ühendust le@le.ee.

BÜROO AVATUD E–R 10–15 KALMISTU TN 3A, HAAPSALU
TEL 58 503 340 (kontor), 5846 1111
www.hingeviul.ee
info@hingeviul.ee

Matusekorraldus Haapsalus ja Läänemaal, matuseteenused ja -tarbed, tuhastamine, haua- ja urnimatused, lahkunu transport surnukuuri (24/7 tel 58 007 504)

Teostame hauaplatside renoveerimis- ja hooldustööd Haapsalus ning Läänemaal. Müüme hauakive ja -piirdematerjale. Hinnapakkumine ja info: hingeviul@gmail.com / 58 503 340

Soolus avas ukseid lugemistuba

Soolu külas asuva Taaveti kultuuritalu perenaine Viivika Orula avas aiamajas lugemistoa, kus võib pikali visata ja lugeda, aga ka vihmasteks suveõhtuteks raamatuid koju viia.

Orula sõnul sai kõik alguse sellest, et tal on aastakäikude kaupa Loomingu Raamatukogusid, mida ei raatsi ära visata. „Mõnda aastakäiku on lausa mitu komplekti,” ütles Orula.

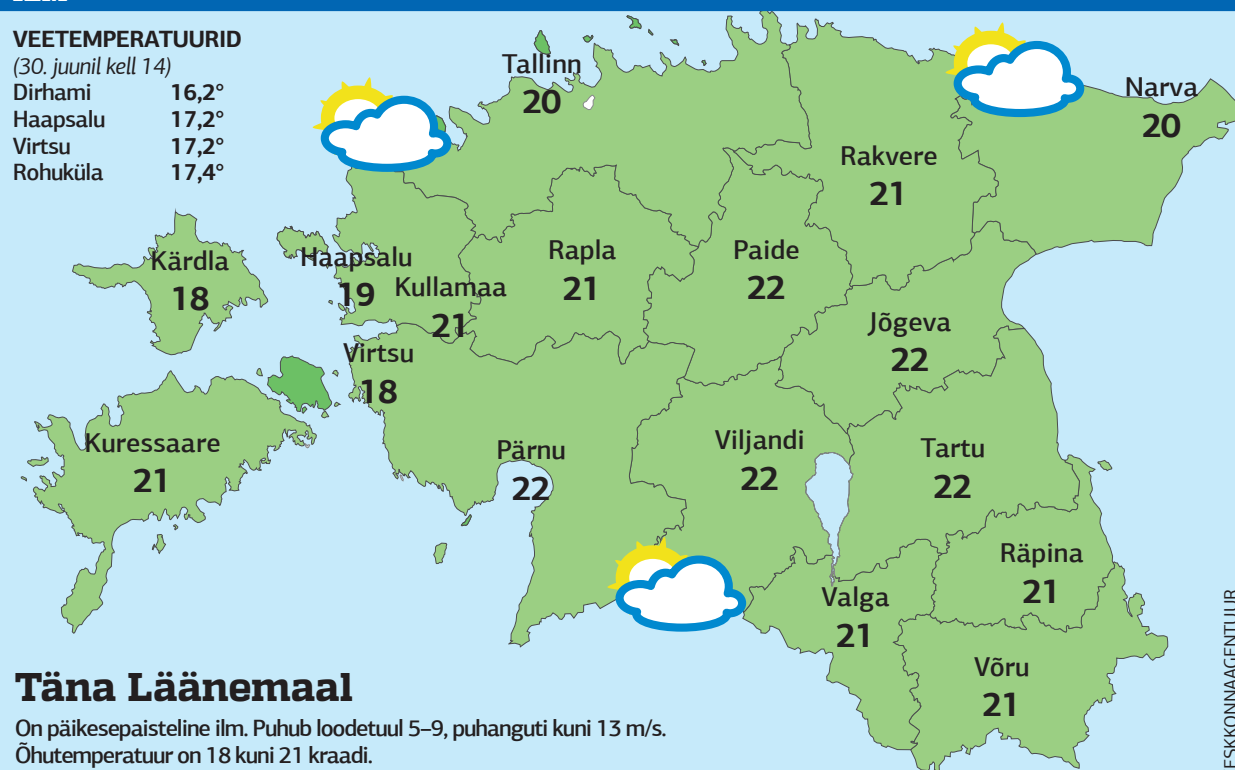
Nii laotaski ta aastakäigud aiamajas laiali. „Mõnusad õhukesed. Saab sirvida, mõnusasti pikali visata. Nii ta on,” ütles Orula. Kes tahab, võib raamatu koju kaasa võtta, tagasi tooma ei pea. Vanimad Loomingu Raamatukogud on 1970.–1980. aastatest.

Lugemistuba on avatud, kui Orula on kodus. „Facebookis annan teada, kui võib õue peale ilmuda,” ütles Orula. Lugemistoa paari nädala eest välja kuulutanud, sõitis Orula kohe ära. „Nüüd olen tagasi ja täna juba küsiti, kas võib tulla,” ütles Orula eile.

KAIE ILVES

ILM

VEETEMPERatuurID
(30. juunil kell 14)
Dirhami 16,2°
Haapsalu 17,2°
Virtsu 17,2°
Rohuküla 17,4°

Täna Läänemaal

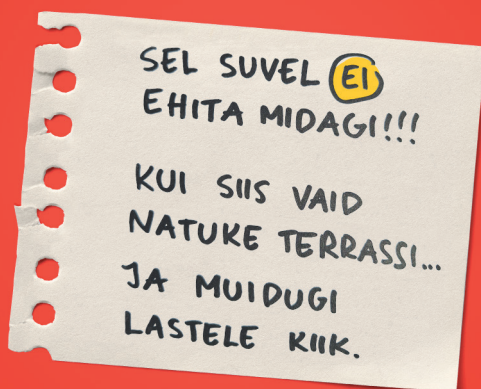
On päikesepaisteline ilm. Puhub loodetuul 5–9, puhanguti kuni 13 m/s. Õhutemperatuur on 18 kuni 21 kraadi.

Kolmapäev	öö päev	Neljapäev	Reede	Laupäev
11°...23°	13°...24°	11°...17°	9°...19°	
läänetuul 2–6 m/s	edelatuu 5–10 (15) m/s	loodetuul 5–11 (15) m/s	edelatuu 4–9 (13) m/s	

VAATA KA
WWW.LE.EE

HOLM Sinu plaan. Sinu moodi.

holmbank.ee

Finantsteenuse pakkuja on Holm Bank AS. Enne lepingu sõlmimist tutvustingimustega ning vajadusel pea nõu asjatundjaga

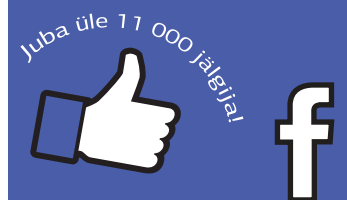
REINPAUL

OSTAME KASVAVAT ja LADUSTATUD VÕSA

Ralume võsast puhtaks kraavid, tee- ja põlluääred, lepidud, haavikud jne.

Info tel 5593 3899, kaido@reinpaul.ee
www.reinpaul.ee

Jälgi Lääne Elu ka Facebookis!

Nautige suve koos Lääne Eluga!

Tellimiseks võtke ühendust
le@le.ee, helistage 473 7111
või tulge toimetusse
aadressil Posti 30, Haapsalu.

Kohalikud uudised
seitse päeva nädalas –

**TELLI
DIGILEHT
JUBA
TÄNA.**

Tellimiseks võta
ühendust meili
teel **le@le.ee**
või telefonil **473 7111**.

2. juulil algusega 12.00 Haapsalu Kultuurikeskuses LÄÄNEMAA EAKATE PÄEV

Eakate meele laulab röömsaks rahva lemmik
Synne Valtri ja bänd.

Töötab kohvik
Käepaela saab lunastada 5.- eest
Info: heikki.sool@gmail.com. Tel: 520 5204

Andres Ammase

ANDRES AMMASE
FOND

HAAPSALULE PÜHENDUNUILE

Kooliõpetaja, ajakirjaniku, poliitiku ja dirigendi

Andres Ammase (1962–2018) mälestuseks

Eesti Rahvuskultuuri Fondi juurde loodud

Andres Ammase fond annab välja **nelja stipendiumi**:

- Andres Ammase stipendium Läänemaal ja Haapsalule pühendunud inimesele • väikese lugeja stipendium (koos Haapsalu lasteraamatukoguga) • noore sportlase stipendium lootustandvale sportlasele ja tema treenerile
- Anneli Ammase hea ajakirjanduse auhind maakonnalehe ajakirjanikule

Annetuse saaja:

SA Eesti Rahvuskultuuri Fond

Pangakontod:

EE117700771000664610 LHV Pank

EE672200221001101347 Swedbank

Selgitus: annetus Andres Ammase fondi ja stipendium, mille heaks annetatatakse

PS Annetused on tulumaksuvabad

Täname Andres Ammase fondi toetamise eest!